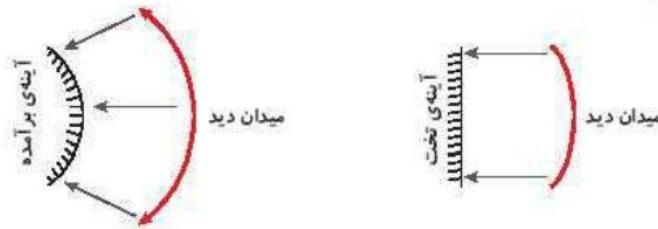

علوی

به فضایی که هر آینه می‌تواند تصویرش را نشان دهد میدان دید می‌گویند.

برنا: پس میدان دید آینه‌ی برآمده زیاد است و از بقیه‌ی آینه‌ها بیشتر است.

دانشمند: کمالاً درست است! حالا می‌خواهیم سراغ یک آینه‌ی دیگر برویم.

همه نزدیک آینه بایستند و تصویر خودتان را تماشا کنید.

درنا: وا! چقدر بزرگ شدم.

یکی از بچه‌ها: ولی با این حال به نظر می‌رسد از آینه دور است.

برنا: با ما هم جهت است.

دانشمند: این یک آینه‌ی فرو رفته است. دانشمندان به آن کاو یا مقعر نیز می‌گویند. به

سطح آن دست بزنید.

دانشمند: حالا برای من بگویید وقتی نزدیک آینه‌ی فرو رفته هستید تصویر چه خصوصیاتی دارد؟

درنا:

۱) بزرگ‌تر است.

۲) هم جهت با جسم است.

۳) فاصله‌اش تا آینه بیشتر است. (به نظر دورتر است).

دانشمند: صد آفرین دانشمند کوچک! حالا می‌خواهیم از این آینه دور شویم و دوباره به تصویر خودتان نگاه کنید و بگویید چگونه است؟

برنا: وا! من وارونه شدم. دارم بر روی سرم راه می‌روم.

یکی از بچه‌ها: تصویر من کوچک شده است.

یکی دیگر از بچه‌ها: به نظر می‌رسد از آینه دورتر است.

دانشمند: حالا اگر از آینه‌ی فرو رفته دور شویم تصویر ما چه تغییری می‌کند و چه خصوصیاتی دارد؟

یکی از بچه‌ها:

۱) کوچک‌تر است.

۲) فاصله‌اش تا آینه بیشتر است.

دانشمند: بچه‌ها این نوع آینه در آینه‌ی دندانپزشکی، کوره‌های آفتایی، چراغ قوه، پروژکتور، چراغ جلوی اتومبیل، بعضی بخاری‌های برقی و ... به کار می‌رود. جالب است بدانید آینه‌ی فرورفته می‌تواند نورها را در یک نقطه جمع کند.

یکی از بچه‌ها: انگار یکی مثل من پشت آینه ایستاده و ادای من را درمی‌آورد.

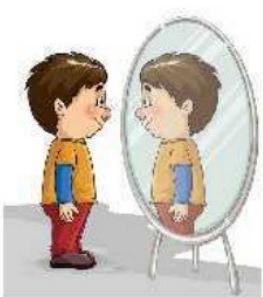
دانشمند: تصویر شما در پشت آینه‌ی تخت ساخته می‌شود.

درنا: وقتی من دست راستم را بلند می‌کنم، تصویرم دست چپش را بلند می‌کند.

دانشمند: به این وارونه‌ی جانبی می‌گویند. **وارونه‌ی جانبی** یعنی چپ و راست

جایه‌جا شده است.

برنا: وقتی من یک قدم به آینه نزدیک می‌شوم، تصویرم نیز یک قدم به آینه نزدیک می‌شود.

دانشمند: آینه‌ی تخت اولین آینه‌ای بود که می‌خواستیم درباره‌اش صحبت کنیم. حالا چه

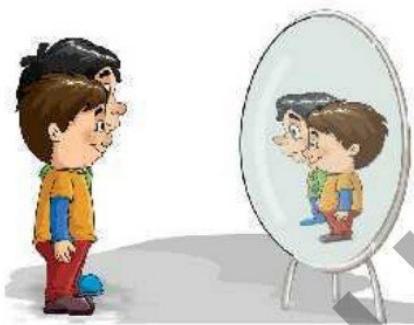
کسی می‌تواند بگوید، تصویر در آینه‌ی تخت چه خصوصیاتی دارد؟

یکی از دانش‌آموزان داوطلب می‌شود و می‌گوید:

۱) **وارونه‌ی جانبی** دارد.

۲) اندازه‌ی خود جسم است.

۳) فاصله‌اش تا آینه با فاصله‌ی جسم تا آینه برابر است.

دانشمند: کامل و دقیق گفتی آفرین! حالامی خواهیم به اتاق آینه‌ها برویم و با آینه‌های دیگر آشنا شویم.

بچه‌ها با تعجب و شادی وارد اتاق آینه شدند.

دانشمند: بچه‌ها مقابل این آینه بایستید و بگوید تصویر شما چگونه است؟

دوست برنا: وا! من کوچک شدم.

برنا: به نظر می‌رسد تصویر من خیلی دور است.

دانشمند: این یک آینه‌ی برآمده است. دانشمندان به آن کوثر یا محدب نیز می‌گویند. به سطح آن دست بزنید، متوجه می‌شوید به سمت ییرون قوس دارد.

درنا: شبیه پشت قلشق است.

یکی از بچه‌ها: آینه بغل ماشین پدرم هم، مشابه همین است.

دانشمند: فکر کنم الان می‌توانید به سؤال من پاسخ دهید. تصویر در آینه‌ی برآمده چه خصوصیاتی دارد؟

برنا:

۱) کوچک‌تر است.

۲) فاصله‌اش تا آینه بیشتر است. (انگار دورتر است).

۳) هم جهت با جسم است.

دانشمند: آفرین! دانشمند کوچک! بچه‌ها، این آینه فضای بیشتری را نشان می‌دهد یعنی میدان دید بیشتری دارد و بهمین دلیل در آینه بغل اتومبیل، آینه سر پیچ جاده‌ها، فروشگاه‌های بزرگ و ... به کار می‌رود.

درنا به وسیله‌ای اشارة می‌کند و می‌پرسد: این چیست؟

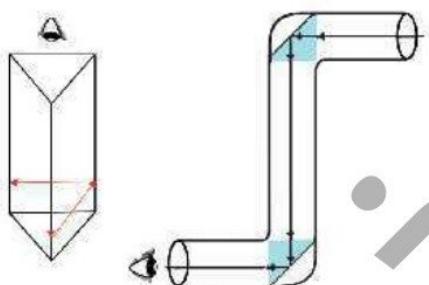

برنامه: این زیبایین است. سه آینه‌ی تخت است که تصاویر بسیار زیبایی را در آن می‌توان مشاهده کرد.

دانشمند: وسایلی که این جا می‌بینید با آینه ساخته شده‌اند و کاربردهای جالبی دارند. زیبایین و پریسکوپ از مهم‌ترین ابزاری هستند که با آینه‌ی تخت ساخته شده‌اند.

در این تابلو می‌توانید شکل داخلی آن‌ها را بینید.

به پریسکوپ، چشم زیر دریایی گفته می‌شود و در جهاتی که بخواهیم چیزی را بینیم که همسطح با ما نیست یا مانع در مقابل ما برای دیدنش وجود دارد، استفاده می‌شود. مثل: تانک، زیردریایی و ...

بیشتر بدانیم

بچه‌ها! وقتی دو یا چند آینه با زاویه‌های مختلفی کنار هم قرار بگیرند ممکن است هر کدام چند بار تصویر هم را نشان دهند ولی وقتی دو آینه رو به روی هم قرار می‌گیرند، نشان دادن تصویر در آن‌ها بی‌نهایت بار تکرار می‌شود.

فرزنдан دانا! از نور استفاده‌های زیادی می‌شود. بعضی از نورها مانند اشعه‌ی ایکس با چشم دیده نمی‌شوند؛ ولی در پزشکی کاربرد زیادی دارند.

درباره‌ی نورهایی که دیده نمی‌شوند در آینده که بزرگ‌تر شدید بیشتر یاد می‌گیرید.

کتاب کار علوم

Screenshot saved
Tap to view your screenshot

SHARE EDIT DELETE

1 نمودار زیر را با توجه به نقشه مفهومی را کامل کن.

عبر نور

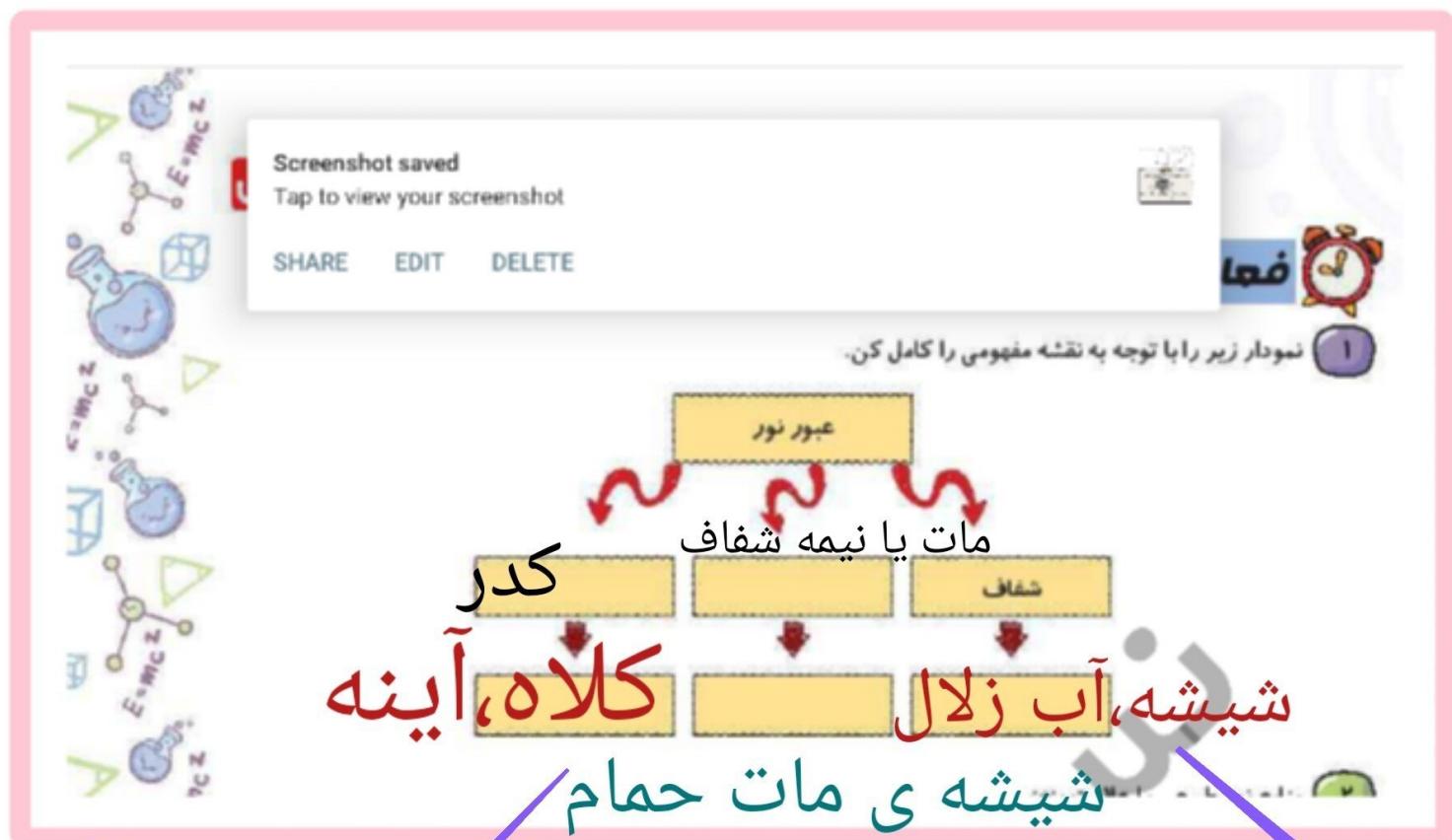
شفاف

شفاف

علوی

مدارس هزاره سوم

کتاب کار علوم

تشکیل سایه

تشکیل نشدن سایه

تشکیل نیم سایه

علوی

مدارس هزاره سوم

کتاب کار علوم

منابع نور طبیعی را علامت بزن.

۲

علوی

مدارس هزاره سوم

کتاب کار علوم

منابع نور طبیعی را علامت بزن.

۲

علوی

مدارس هزاره سوم

کتاب کار علوم

برای دیده شدن یک جسم چه شرایطی نیاز است؟

۳

نیرو و مشاهدی اجسام
درس هفتم

علوی

مدارس هزاره سوم

کتاب کار علوم

برای دیده شدن یک جسم چه شرایطی نیاز است؟

۳

- ۱- نور به جسم بتاخد.
- ۲- نوری که به جسم تابیده به چشم ما برگردد.
- ۳- چشم ما بتواند ببیند.

نیرو و مشاهده اجسام ▶ درس هفتم

۲۱

